

Kilde: www.paintinghere.com

”En digter med en malers vinger”

Marc Chagall

Emneinformation, august 2011, 0.-9. klasse

”I kunsten som i livet er alt muligt, forudsat at det bygger på kærlighed”

Marc Chagall

Formålet med dette emne er at styrke børnenes livsfortællinger.

Med inspiration i Marc Chagall ønsker vi, at børnene oplever og erfarer, at ”i livet er alt muligt, forudsat at det bygger på kærlighed”. Glæde, mod og vilje gør os livsduelige.

Livsfortællinger

Vi har hver især vores selvportræt og livsfortælling, som findes i mange udgaver afhængig af, hvem vi er sammen med, i forskellige situationer, tidspunkter – og grundstemning. Historiens landevej gælder både på en personligt og samfundsmæssigt plan.

Fortællinger giver os et bud på, hvordan vi kan håndtere udfordringer, vi møder i livet - uanset om vi er børn eller voksne. Der er ingen, der siger, at det er let at være menneske! Nogle tanker og værdier holder vi fast i gennem hele livet, andre forandrer sig, forkastes eller kommer til.

I gamle dage var mange ting forudsigeligt. Generation efter generation levede og boede man samme sted, beskæftigede sig med det samme og fulgte årstidens rytme. Man kan næsten sige, at mennesker ved fødslen fik en identitet og livsfortælling. Børn i dag må skabe deres egen identitet og livsfortælling i takt med at nye fællesskaber, sammenhænge og muligheder af både menneskelig, naturmæssig og teknologisk art opstår. Det kræver drømmekraft og dømmekraft hele tiden at finde den røde tråd i sit livs fortælling.

Marc Chagall sammenblandede igennem hele sit liv drøm og virkelighed. Han var en russisk/jødisk kunstner med en universel tankegang, med respekt for og accept af det fremmede og det anderledes. Marc Chagall valgte som ung dette franske navn i stedet for Moïse Segal, som han fik, da han blev født d. 7. juli 1887 i Vitebsk. Han har selv sagt, at "i Frankrig blev jeg født for anden gang".

Vi skaber vores eget univers

I Marc Chagalls univers er tyngdeloven ophævet. Han vender op og ned på virkeligheden. Skiller ofte mennesker, dyr, huse og situationer fra hinanden og sætter dem sammen på en ny fabulerende måde. Han søgte efter identitet og genskabte sin livsfortælling ved igen og igen at blande fantasi, minder, folkekunst og myter med farver og ord. Dette, ønsker vi også, bliver en del af Bifrost-børnenes indre palet. Og at de får redskaber, så de hver især kan blive og være forfatter til deres eget livs fortælling. Så de kan gøre deres liv til et kunstværk.

Oplevelser fra barndommen bliver til gennemgående motiver i Marc Chagalls malerier, fx spillemænd, violiner, akrobater, husdyr, elskende par, fødsel, bryllup, begravelse, købmand, hverdag, kærlighed, eksil og bibelske motiver. Han ser storheden i det små og hverdagsagtige. Og tilføjer det noget overnaturligt – opskriften på en dannelsesrejse.

Selv årstal forholder han sig 'chagallsk' til! Fx har han dateret rigtig mange billeder med årstallet "1911" – fordi de var malet i årene, hvor han var i kunstnerkolonien La Ruche (Bikuben). Han inddeler således sine billeder efter perioder, der har særlig betydning for ham selv – og ikke efter tal og hvordan man plejer at gøre.

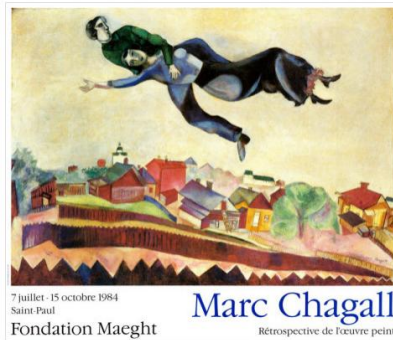
På trods af revolution i Rusland, verdenskrige, fattigdom, sygdom, død, sorg, frustrationer – mangfoldige udfordringer havde han altid en positiv tilgang til livet. Hans kunst bobler af glæde, bevægelse og muligheder. Vi kan selv vælge, hvilken tilgang vi har i mødet med andre mennesker og vore udfordringer.

Skabe sin livsvej – finde retningen

Marc Chagalls personlighed og kunst forstørrer og forvrænger livet, så vi – børn som voksne – bedre kan få øje på det og tage stilling. Det handler om at blive klogere på sig selv og sin omverden. Vi ønsker, at arbejdet med dette emne kan styrke børnenes bevidsthed om ingredienser og magi i deres egen livsfortælling.

Bifrost er mulighedernes skole for mulighedernes børn og voksne. Det fortællende menneske finder en mening med, hvad der sker. Indser sammenhænge. Skaber en vej til det bedst mulige liv. Deler sin fortælling med andre og fletter dem sammen til en 'tyk bog', der rummer mangfoldige erfaringer og indsigter – og muligheder.

Au Dessus de la Ville by Marc Chagall Item #: 382622

kilde: www.allposters.com

Involvering

Sidste skoledag modtog børnene en sommergave, en appetitvækker til emnet. Sommergaven indeholder en fælles intro til emnet, opgaver til alle – og opgaver til vores tre trin: yngste, mellem og ældste.

Fælles intro

Som barn var Chagall den eneste på skolen, der anvendte lilla.

Bikuben

La Ruche var en kunstnerkoloni i Paris i begyndelsen af det 20. århundrede. Marc Chagall og mange andre kunstnere fandt sammen i en faldefærdig 12-kantet træpavillon, som de kaldte Bikuben - La Ruche. Malere, musikere, forfattere, billedhuggere, dansere og videnskabsmænd fra alverdens lande udforskede hver for sig og sammen livet og verdensbilledet fra forskellige vinkler og gjorde perioden til en brydningstid. I dette menageri fandt Chagall glæde og mod til at male sine barndomserindringer og indtryk.

Fra Rusland til Paris

Det tog fire dage, da Chagall i august 1910 rejste med toget til Paris. Han var 23 år, kunne ikke et ord fransk og havde et stipendium på 40 rubler om måneden. Han har senere sagt, at han medbragte sine idéer til malerierne fra barndommens Rusland, og Paris gav dem lys. Der var ingen malerier i hjemmet. Det var en kammerats tegning, der ramte ham, og som gjorde ham fast besluttet på at blive kunstner. I hans familie var der aldrig nogen, der tidligere havde sagt ordene kunst og kunstner. Selvom Chagall led frygtelig af hjemve, elskede han Paris og at eksperimentere med pensler og farver og omsætte indtryk til udtryk.

Barndommen

Chagall blev født d. 7. juli 1887 i Vitebsk i Hviderusland. Hans familie var stor og fattig. De var ortodokse jøder, som levede efter de religiøse love og traditioner. Faren var fiskehandler, og Chagall har i sin erindringsbog "Mit liv og kunsten" skrevet, at hans barndom var spændt ud mellem synagogen, kakkellovnsbænken og forretningen.

Fantasien som brobygger mellem drøm og virkelighed

Efter den russiske revolution blev Chagalls malerier erklæret for irrelevante. Det stoppede ham ikke. Han rejste også til Det Hellige Land og til Polen. Han oplevede, at nazisterne udstillede hans malerier som eksempler på latterlig kunst. Under 2. verdenskrig levede han i eksil i USA. I sit 97-årige lange liv blev han ved med at udtrykke sig og lade billederne fortælle historien. Chagall var verdensborger og verdensfjern. Han skabte sit eget univers, hvor tyngdeloven var ophævet, og hvor alt kunne ske i en ånd af samhörighed. De samme motiver blev anvendt igen og igen og igen. Barndomsoplevelserne blev dog med tiden udvidet med iagttagelser fra dagliglivet, kristendommen og den græske mytologi. Han brændte for noget og satte sig spor.

Eksempler på besvarelser af fælles opgaver i sommergaven

reproduction-gallery.com

Foreslå en titel til dette billede

Dit forslag

Den grønne husmand
Musikmanden

Forældreforslag

Den grønne spillemand
Livets musik

Bedsteforældreforslag

Violinisten
Violinkoncert

Find en detalje på billedet 'Jeg og landsbyen'. Brug din detaljesøger. Forstør detaljen.

Denstoredanske.dk

Marc Chagall mødte digteren Poul Éluard i La Ruche. De blev gode venner.
Poul Éluard blev meget inspireret af Marc Chagalls kunst.

Læs digtet Til Marc Chagall af Poul Éluard.
Illustrer digtet.

Til Marc Chagall

Æsel eller ko hane eller hest
Selv en violinkasse
En syngende mand en enkelt fugl
Væver dansende mand med kvinde

Et par i dets eget forår

Guld af græs bly af himmel
Adskilt af blå flammer en smule sundhed en smule dug
Regnbuefarvet blod og ringende hjerte

Et par det første glimt af dag

Begravet under sneen
En vinranke i kraftigt omrids
Et møde med læber af måne
Som aldrig har sovet om natten

Poul Éluard 1950

Oplevelsesfasen – første skoledag

Oplevelsesfasen uddyber sommergaven. Emnets mange muligheder foldes ud og giver børnene et indtryk af, hvad vi kan forfølge og arbejde i dybden med.

Pludselig høres violinspil. Et optog med en violinspiller, et brudepar, klovne, engle, en fuglemand, en brødsælger, et ur, en forlovet – og ikke mindst billedkunstneren Marc Chagall bevæger sig gennem huset og samles ved filmen "Marc Chagall Passion". Herefter kan forskellige installationer opleves:

- En violinspiller på tagryg
- De voksne er hoppet ud af Chagalls malerier
- Et Chagalleri, galleri med Chagall-malerier
- Chagall-citater
- Chagall-film
- En installation af børnenes medbragte brugte pensler
- Et fællesprojekt med afsæt i børnenes skitse fra sommergaven – brug af detaljesøger
- Skabe utraditionelle selvportrætter – brug af utraditionelle materialer
- Gøgl, cirkus, jonglør
- La Ruche, Chagalls atelier
- Russisk-jødisk inspiration: undrebord, borscht, blinis

Inspirationsfasen

Modsat oplevelsesfasen, der er for alle børn fra 0. klasse til 9. klasse, fortsætter arbejdet på trinnene, så indholdet er afstemt med børnegruppernes udvikling. Valg af indhold beskrives kort nedenfor:

Emnebegrundelse Yngste trin

Marc Chagall var en af det 20. århundredes mest populære og markante kunstnere. Hans farverige og drømmeagtige billeder rummer en enestående blanding af fantasi, folkekunst, myter og minder.

Efter et besøg i et vintercirkus i Paris sammen med en ven, begyndte Marc Chagall at male cirkusbilleder. Han malede sine billeder over forskellige cirkustemaer. Cirkus blev hurtigt et yndlingstema for Chagall. Hans cirkusbilledet rummer alle en bevægende følelse af magi, poesi og menneskelig drama.

”Jeg har altid betragtet klovner, akrobater og skuespillere som tragiske skikkelser, som for mig minder om figurerne på religiøse malerier”

Første tema på yngste trin bliver **cirkusklovnen**. I den første uge skal vi blandt andet se cirkusfilm, arbejde med klovnenes mimik, og derefter skal børnene selv lave klovnerier. Sideløbende skal børnene høre om og indføres i Marc Chagalls liv og hans værker. Udgangspunktet bliver en selvbiografi ”Mit liv og min kunst”

I værkstederne arbejder vi med hovedvægt på klovnen og klovnerier. Der bliver mulighed for at arbejde med små klovnetekster i læ/sk stuen, lave klovneforestillinger i lab., og lave deres egen klovn i atelieret.

I kursustimerne vil vi bl.a. arbejde med klovnenes historie, klovnetyper, historie om cirkusliv, dyr i cirkus, at være cirkusbarn, og selvfølgelig skal vi se diverse cirkusfilm og klip.

Wordpress.com

Mellemtrin

Første uge er en oplevelsesuge, hvor vi går ind i Chagalls univers – hans liv og samtid. Vi vil selvfølgelig arbejde meget med billedsprog, udtryksformer og ismer. Onsdag går hele trinnet ud på Carl Henning Pedersen museet for at gå på billedjagt i et univers, der er inspireret af Marc Chagall. Vi undersøger hvad der historisk sker i verden i Chagalls lange liv. Filmen Eventyret om den vidunderlige musik skal introducere os for stilhistorie og ismernes verden. Mandag går vi på motivjagt i Chagalls billedunivers inde vi har dialog. Alle klasser på mellemtrinnet arbejder i dansk med fabler. Udfordringer og opgaver varierer i de tre klasser. Udgangspunktet er Æsops fabler og Den god gamle rævebog.

I matematik kommer alle klasser på mellemtrinnet til at arbejde med Chagalls liv og hans værker. Hovedområdet bliver former og figurer inden for plangeometrien, hvor børnene gennem fremlæggelser og formidling skal sætte ord på deres matematiske tanker. De skal både formidle proces og resultat.

I det første tema er kursusrækken Chagalls biografi, Zarens Rusland og gennemgang af kunstens hovedismer .

Projektmodel - Ældste Trin

Fase 1 Provokation/konfrontation	Fællesoplevelsen - Første Skoledag
Fase 2 Inspiration <i>(Vi vil præsentere børnene for inspirationsfelter, der både rejser spørgsmål og skaber undren)</i>	1.2.1 Biografi 1.2.2. Ensomhed 1.2.3 Den hvide korsfæstelse
Fase 3 Reaktion <i>(Løbende indkredses nøgle-begreber og debatområder. Erkendelse af problemfelt)</i>	Udarbejdelse af fælles problemformulering
Fase 4 Involvering <i>(Børnene vælger individuelle temaer)</i>	Temavalg og individuel problemformulering Vejledere tildeles
Fase 5 Handling <i>(Der skrives rapport og fremstilles et musisk udtryk)</i>	Produktion af skriftlig rapport og musisk udtryk
Fase 6 Formidling	Fremlægelse og diskussion
Fase 7 Evaluering	Fælles og individuelt. Mundtligt og skriftligt Selvevaluering. Vejlederevaluering

Marc Chagall SFO

Marc Chagall var en utrolig dygtig kunstner, som mestrede at male på mange sjove og inspirerende måder. Hans kunstneriske evner var unikke og han brugte forskellige teknikker i sine billeder.

Han var blandt andet meget inspireret af kubismen, hvor han via forskellige former udformede og malede sine billeder på levende vis. Denne metode er vi i SFO blevet inspireret af og vil prøve at male kubistiske billeder i mange forskellige farver i stort format.

Desuden har Marc Chagall blandt andet boet i Paris, hvor han med egne ord siger "at her blev han født på ny." Så vi vil også lave forskellige collager, hvor Triumfbuen, Eiffeltårnet og Pariserhjulet har en fremtrædende rolle.

Slutteligt vil børnene få et lille kursus i pastelfarver, da Marc Chagall malede meget med lyse farve kombineret med de klare fremtrædende farver som gul, grøn, blå, rød og lilla.